

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТР.
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редації й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504.000.
"Балку Чеських Лґіонів.
Прага "Діло".
Рухопісїя не звертаєма.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 .
Піврічно 30.00 .
Річно 60.00 .
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

ПАЛЬТА

оригінальні
англійські

продав ФАБРИКА ОДЯГІВ

Рот і Рудерфер

Львів, Лґіонів 3/1. п.

(над кіном Палас)

Домагання австрійського єпископату.

ЗАЯВА КАРД. ІННІЦЕРА В "ОССЕРВАТОРЕ РОМАНО".

За час свого побуту в Римі кард. Інніцер дичі радився з кард. Пачеллі та був на дво-
годинній аудієнції у папи. Опісля в "Оссерва-
торе Романо" появилася заява такого змісту:
"Святочна заява австрійського єпископату
з 18. березня

не апробує того, що не годиться з Бо-
жими законами та з вольностями і пра-
вами Церкви. Держава не може вико-
ристовувати її як пропагандивного
засобу, щоб успокоїти совість вірних.
На майбутнє австрійські єпископи домага-
ються, щоб:

1) у всіх справах, що торкаються консуля-
ту з Австрією не вводити ніяких змін без по-
розуміння з Ватиканом;

2) у вихованні та у проводі молоді зага-
рантувати природне право родичів та повести
моральне виховання католицької молоді згід-
но з католицькою релігією;

3) унеможливити протирелігійну пропа-
ганду;

4) запевнити католикам право голосити й
боронити віру у всіх ділянках, усіми засобами
доступними при нинішньому стані культури."

(КАП)

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ВИЗНАЛИ АНШЛЮС.

Американський уряд формально визнав ан-
шлюс, підкреслюючи, що Німеччина відповідає
за австрійські довги в Америці.

Перед упадком уряду Блюма.

У Французькій палаті послів відбулася дво-
годинна дискусія над законопроектом про повно-
власти для уряду. Праві й центрові послі гос-
тро критикували Блюма, закидаючи йому, що
він веде край до руїни та змагає до диктатури.

У голосуванні 311 послів висловилося за
урядом, 250 проти. Є це дуже незначна біль-
шість; мабуть 1/3 радикалів виступила проти
повноважень для уряду, 1/4 здержалась від го-
лосування — дарма, що радикали обов'язані до
солідарності в рямах людového фронту.

НЕВДАЧА БЛЮМА У СЕНАТІ.

Сенатська скарбова комісія відкинула за-
конопроект про повновасти для уряду 25-ма
голосами на 33.

У п'ятницю йде дискусія над повновастями
на пленарному засіданні сенату. Невдача уряду
є майже безсумнівна, тим більше, що рівноча-
сно заатакують його у справі страйків.

ЛІВНІЦЯ НАМАГАЄТЬСЯ СТЕРОРИЗУВАТИ
СЕНАТ.

Паризький відділ соціалістичної партії ула-
див учора під вечір демонстрацію за інтервен-

цією в Іспанії та проти сенату, який противить-
ся планам Блюма. До участі в демонстрації на-
звали соціалісти також комуністів, анархістів
і т. п. "республіканські" партії.

Міністр внутр. справ Дормуз (соціаліст)
заборонив демонстрацію, але вона таки від-
булася.

З огляду на те поважні поліційні сили о-
кружили будинок сенату, замикаючи близькі
вулиці та Люксембурський город. Демонстра-
ція зібралась чимало. Поліція намагалася їх ро-
зкрити, тому дійшло до сутичок.

ЧОМУ УРЯД БЛЮМА ШЕ НЕ УСТУПИВ.

З огляду на те, що Блюм дістав у парла-
менті лиш незначну більшість, і що сенатська
фінансова комісія виступила рішуче проти ньо-
го, нема ніякого сумніву, що він не втримаєть-
ся; тому серед міністрів зродилася думка, що
би вже податись до димісії, не чекаючи на го-
лосування у сенаті. Та соціалістичні міністри рі-
шучи виждати до цього останнього, щоб ски-
нути на сенат відповідальність за урядову
кризу.

Президент Каталонії виїхав до Парижа.

До Парижа приїхав президент Каталонії
Компаніс та кілька визначних осіб, зближених
до червоного уряду.

ЗА ТРИ ТИЖНІ ЗДОБУЛИ НАЦІОНАЛЬНІ
ВІЙСЬКА 89 МІСЦЕВОСТЕЙ З 143.000
МІШКАНЦІВ.

Підчас офензиви на арагонському фронті
від 18. березня до 6. ч. м. національні війська
здобули 20.000 квадратних кілометрів з 89-
місцевостями, де живе 143.000 людей. Населе-
ня того простору вернулося до своїх нормаль-
них занять.

Під володінням каталонського уряду зали-
шилося ще 22.000 квадратних кілометрів.

Китайці розбили японський корпус.

Як повідомляють з Гонконгу, китайці перевели
з мосту на Тасічван, важкий залізничний
вагон на північ від Сучану; вони розбили зовсім
японський корпус, якому вичерпалася муніція.

БАРСЕЛЬОНА БЕЗ ЕЛЕКТРИЧНОГО
ОСВІТЛЕННЯ.

Національні війська дійшли до великої гати
на озерах коло Трамбу і опанували велику е-
лектричну централу. Тепер більша частина
Барсєльони не має доплну електричного стру-
му. Офензива на всьому фронті даліше добре
розвивається.

МОСКВА ДОРАДЖУЄ БАРСЕЛЬОНІ КАПІ-
ТУЛЯЦІЮ?

У Лондоні появилася поголоска, що совєт-
ський уряд радить барсєльонському покинути
війну якнайшоріше з огляду на повне виснажен-
ня. Амбасада ССРС у Лондоні заперечила це.

Чи можна помиритися з москвофілами?

(Надіслана дискусійна стаття.)

Стаття, поміщена кілька днів тому в "Ді-
лі" п. н. "Мир чи війна з москвофілами?" по-
рушує безумовно одну з найбільших болячок
українського життя в Галичині. Це — маленька
справа, коли розгадати українську проблему в
її історичному розвитку та в її великих пер-
спективах будучини: нема сумніву, що коли
прийде до нового великого воєнного зудару на
Сході Європи (а що до нього прийде, то в цьо-
му мабуть теж ніхто не сумнівається!), то га-
лицьке москвофільство, як суспільне явище, за-
сідну ніч сезне. Це ніяка образа москвофілів
аби легковаження їх, бо кажуть про це вже два
великі історичні прецеденси: 1914. і 1918. рік.

У першому випадку галицькі москвофіли
дістали теоретично найкращу для себе кон-
юнктуру, бо чейже здійснились їх мрії, про що
по нинішній день з найбільшим сентиментом
пишуть у своїх виданнях. А проте всі ще маємо
у досить свіжій пам'яті, як за часів російської
влади в Галичині наші москвофіли немов авто-
матично зійшли зі сцени: на сцену ввійшла ро-
сійська (московська) військова та цивільна вла-
да, яка майже остенційно підкреслювала зай-
киті москвофілів, неоднократно дуже терпчи-
ми словами віддячуючись тим, які — по змові
своїх скромних сил, скріплюваних з Росією —
ідеологічно та подекуди й фактично підго-
товляли її прихід. На пальцях можна пораху-
вати ті одиниці зпоміж москвофілів, які зайня-
ли у краєвій адміністрації чільніші посади та
користувалися взагалі якимось більшим впли-
вом. Нічого й казати про справжню легенду,
що її переживали вже таки в Росії наші мо-
сквофіли після їх виїзду туди з відворотом ро-
сійських військ. У 1914. р. була Росія, були по-
ляки, з якими російська влада в Галичині пак-
тувала, були українці, яких російська влада пе-
реслідувала і старалася нищити, як небезпеч-
ний елемент. — москвофілів, як політичного
чинника, та взагалі як якоїнебудь окремої осо-
бовості, можна сказати, не було.

Ще яскравіше повторилась та історія у
1918. і дальших роках: тоді теж москвофіли
щезли за ніч, при чому до історії перейшов
надзвичайно знаменний факт, що москвофіль-
ська молодь спонтанічно вступала до радів
ЗГЛ, а навіть після програної війни новоре-
гитований "Руський Ісполнителний Комітет"
ще довгий час у всіх важніших справах ішов
рука в руку з українськими політичними пар-
тиями. Відомо теж, що в отому часі цілий гурт
поважних москвофільських діячів пристав до
українського національного табору, найшовши
в ньому для себе і змогу продуктивної праці і
особисту пошану.

Так ось можна би з москвофілами не ра-
хуватись, як з явищем "кон'юктуральним"
анакронічним залишком процесу українського
національного оствідомлення та ненормальних
політичних відносин, в яких неукраїнський чин-
ник користає з усіх і всього, щоб українському
громадянству робити пакости. Однак тут саме
починається той момент реальної оцінки тепе-
ришньої нашої дійсності, яка каже рахуватись
з усіми тими моментами, які нам шкодять чи
можуть шкодити. Безумовно боротьба між ук-
раїнським національним табором та галицьки-

Сьогодні в АПОЛЬО В 4 очі

наймогутніша шпійська фільма, яку кінематографія досі створила! Таємні оповідання про плани офеанзми на західній фронті. Невиявлена до-сі правда про шпійські системи ворожих держав. У гол. ролі Джордж Сандерс (старшина англійської ма-ринири „Людина із загальною“), Дольорес Дель Ріо (танцюристка-шпійка), Петро Льюр (шеф розвідки), Я. Шільдкрант (адютант).

ми москвофілами нам шкодить: яскравий при-клад з виступом п. Войцеховського, якого „ін-формувавши“ та інспірували москвофільські ді-єчі й москвофільські газети, що не мають ні-яких скрупулів, коли тільки річ іде про те, щоб зробити якусь пакість українцям. І тому у справі „війна чи мир з москвофілами“ може (рати ролі тільки розумовий момент і момент доцільності. Через те й на задній план повин-ні: візити обурення деяких наших громадян, від яких чуємо у зв'язку з отою статтею „Діла“ та-кі міркування моральної натури: Як можливо миритися з тими, які відрікаються власного на-роду, які заперечують взагалі само існування української нації, які своєю вегетациєю спира-ють на теоріях російських казюшних учених, що їх вилекає нині вже й сама російська на-ука, як можливо миритися з тими, які не со-розуміються брехливими доносами штовхати за-лих ворогів народу проти власної Церкви та її єрархії? Яка тут може бути площина якоїсь заагоди? — кажуть ті, які в підході до москво-філів кермуються слухним патріотичним обу-ренням на поведінку тих одиниць, що керму-ють нинішнім гал. москвофільством і за нього відповідають. І тут доходимо до 2. „пункту“ тої справи: трагедії галицького москвофіль-ства, яке опинилось під таким проводом, що йо-го має від айт. Очевидно, що в кожному ділі рішати люди, але не хочемо тут називати ок-ремих осіб, атакувати їх та характеризувати. Маємо на думці той цілий напрям, що існує в москвофільстві, як політичній течії, і ту ат-мосферу, яку навіть не дуже добре уявляє собі український загаль. Це атмосфера повної за-лежності від чужих чинників, поруч з атмосфе-рою гетта. Тільки в такому середовищі можна було дійти до такого ступня затрати власної гідності, як конференції чільних і ніби поваж-них діячів з польським націоналістичним по-а-м, щоб помагати йому в прилюдній скан-далній кампанії ніби проти ненависти україн-ців, а фактично проти власного рідного на-роду та його цінностей!

Тому „мир“ з москвофілами повинен мати на увазі не тільки ту хвилину користі, що укра-їнці побудуться поганих донощиків. Навпаки, треба бути реалістами і не робити собі зайвих ілюзій: у кожному гурті є всілякі одиниці („єсть люди і єсть чалавекі“) і треба бути агори при-готованими, що навіть після успішного пере-ведення розмов відповідального гурту україн-ських національних діячів з цілим гуртом по-

важних москвофілів, усе таки будуть якісь пп. Ганасевичі чи Трешневські, які намовлятимуть польські офіційні чинники, щоб відділювали „русинів“ та „українців“, бо це два народи, та які будуть собі шукати відповідних союзників. Але й вони мабуть будуть примушені рахува-тися трохи більше із загальною опінією, тою опінією, яка звертатиме увагу на один найваж-ший відтинок: на теперішній польський на-ступ на Церкву, школу, землю, шляху, куль-турні й економічні установи, — на ті тривкі цінності й надбання, які не потребують специ-фікації, чи вони „українські“ чи „руські“, бо є власністю — того самого народу.

І тому зовсім слушно Редакція „Діла“ під-креслила у своїй примітці до тої статті про „мир чи війну з москвофілами“, що це пита-ння є одним моментом із цілої великої пробле-ми консолідації всього краєвого — неполь-ського і нежидівського — населення. Залишім на одну хвилину його назву і погодімся, що це один нарід, який є нині zagrożений у своїй найбільш суттєвих життєвих інтересах. Злаго-да з москвофілами малаб на увазі не тільки те, щоб відірвати москвофілів від їх психічної за-лежності (про матеріальну тепер не будемо ка-зати) від польського чинника, але й надхнути тої москвофільський табір тим почуттям, що а-н його колись мав і втратив: що чейже та школа в мові народу (українській чи руській чи малоруській чи „місцевій“ — чи це не все од-но?!) та Церква та земля — то це цінність на-родня, така сама цінність, коли будемо стояти на платформі українського „сепаратизму“ чи на платформі „обшєрусської ідеї“! Та свідомість народнього інтересу мусить диктувати москво-філам льогічно — спільний фронт з україн-ським національним табором у таких справах, а яких ідеологічна розбіжність не грає рі-шальної ролі.

Тому добре сталося, що ця справа пере-решла на сторінки „Діла“ як тема для прилюд-ної дискусії і винили думок. Зате погано булоб, колиб українські патріоти кляли „хрестик“ на москвофілів, забуваючи, що це чейже члени одної нації, і так само погано булоб, колиб на-віть дрібна частина тої нації ставала знярад-ним чужої гри. І тому виникло із взаємної дис-кусії слово „ренегат“, „зрадник“, „відступ-ник“ і т. п. епітети та зачім дискутувати про те, як і де ми моглиб спільно працювати — для спільного добра.

М. Н.

Найбагатші класи і ціла середня класа виключно з селянством платитимуть кошти на-прави державних фінансів. Уся робітничка класа є звільнена в практиці від якогонебудь додат-кового зусилля.

У цій хвилині, як пишемо, триває ще оку-паційний страйк у деяких фабриках зброї, а ті страйкуючі робітники заробляють краще, ніж французькі поручники. Мабуть тим страйком, що не дуже вдався, хотіли французькі кому-нисти помстити в останній хвилині червоної Еспа-нії.

Французька радикальна партія (партія се-редущої класи) найде в палаті послів швидко-вдагу виступити проти тих проєктів. Радика-льну партію врятував „Людський фронт“ і тяжких хвилин по 6-ому лютому 1934. р. Та радикали рахуватимуть мабуть на радикальний сенат, щоб цей звалив уряд Блюма.

В міжчасі соціалісти майже щодня ведуть пропаганду на сторінках своєї преси: Геть із сенатом!

Усе те діється підчас того, як Європа і світ змінюють своє обличчя. Франція необхідно потребує дістати і то якнайскоріше свій націо-нальний уряд, який мав би і велику національ-ну закордонну політику.

Перемога Франка в Іспанії, Гітлерівський аншлюс: Вільс Берлін—Рим; Угода Лондон—Рим; Германський меч над Чехословаччиною — усе те, чого французькі ліві кола не хотіли, ста-ло дійсністю.

Один великий французький публіцист пи-сав недавно: Гітлер заняв Відень, а Франція дає йому гостру відповідь: робить у себе гро-шеву інфляцію.

Ю. С.

Наймодніші матеріали

жіночі і мужеські сукна

порукає у великім виборі

Дім Моді

Львів
Марійська
Площа

Новий Європейський Готель

По широкому світі.

Совітський уряд заборонив своїм консула-там аж до відкликання організувати прогулянки чужинців до ССРС; це не відноситься до ан-глійців та американців.

Німецький канцлер Гітлер приїхав до Лі-цу та виголосив велику промову.

У Тунісі дійшло у трьох місцевостях до заворушень серед тубильців; у сутичках з полі-цією згинило кількох арабів.

В Чехословаччині утворено генеральний ін-спекторат поліції.

Румунська генеральна дирекція пропаганди рішила побудувати нові радіостанції в Чернів-цях, Кишиневі, Яссах і в Констанці.

Англія домагається від Японії відшкодуван-ня у висоті 300.000 фунтів за шкоди, які Англія потерпіла у південному Китаю.

Німецькі громадяни в Естонії голосували на кораблі „Норланд“ у справі аншлюсу. 339 висловилося за аншлюсом, 4 проти.

СССР мабуть відкликань свого посла зі Софії.

Б. румунський дипломат Буадуган, замі-шаний в аферу вивозу золота, відібрав собі життя.

Румунський міністр закордонних справ за-сував перед представниками преси напружені за-кордонної політики Румунії.

М'ядарської міністр справедливости пре-ложив парламентові законопроект, що має роз-в'язати жидівське питання.

Віні зрікається капіталів, які сковалися перед фінансовою політикою „людового фронту“. (По-верх сто мільярдів!) Покищо дуже делікатно за-повіджена дебізова контроль дозволяти державній друкарні друкувати нові банкноти. Тими банкнотами можна буде платити пенсії старим, відлишувати платні, тощо. Це політика контро-льованої інфляції, тобто Франція замкнеться не страшнішими митними кордонами, йтиме до самознищення та матиме число обго-тових значків відповідей до тимчасових потреб. Те саме роблять і деякі фашистські держави.

Приклад Японії є під тим оглядом класичний. Блюмова програма відхиляється від уста-новленої лінії партіями людового фронту економічно: фінансової програми: він зводить 7-відсотковий податок від французьких рент (це значить широкі кола французького громадян-ства), він накладає, так мовити, майже повноту-бушу.

Буфет Живецький

ЛЕГІОНІВ 12.

ПІД УПРАВОЮ А. Ф. ЛІССЕРА

НИНІ ОТОВРЕНІЙ

ПОРУКАЄМО ШАНОВНОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

ДО ВИСОТИ ВПЛАЧЕНИХ УДІЛІВ

Пром-банк

Львів, ГРІДЗІНЬСЬКИХ 1, І. п.

приймає позичку без окремих забезпечень і порук.

Чим Франція відповідає на аншлюс.

ФІНАНСОВІ ПЛАНИ БЛЮМА.

(Від власного кореспондента).

Париж, 5. квітня 1938 р.

Париський правий щоденник „Л'Іль Бас“ містить сьогодні карикатуру французького пре-мієра: Блюм несе тріну, а який сховані його фінансові проєкти. Блюм буржуа-марксист пред-ставив плани оддоровлення державних фран-цузьких фінансів згідно з доктриною фран-цузької соціалістичної партії і під тим оглядом важко йому зробити якийсьбудь заклад. Його проєкт опієсує соціалістичний орган „Ле По-лієр“, його фінансові плани одобрює кому-ністичний щоденник „Л'юманіте“. Марксист-и мають свою рішучу аншлюсову похвалу в честь Блюма, бо прем'єр подав малу марксистську про-граму (тобто жаднайдалше посувану наліво фінансову програму при нинішньому складі па-лати послів).

Праві-ж політичні французькі кола кажуть, що це програма — гітлерівська.

Що хоче зробити Блюм?

Австрія конституційно-демократична і Австрія „тотальна“.

(Історичний спогад).

„Добра була небіжка, хоч і випити любила і сорому не знала і гріху набралася тяжкого, що не пам'ятай її, Господи! Нехай її земля пером буде!“ — Ось один класичний парадокс, які зустрічаємо так часто у широкі помертві спогадах. А тієї химерній старусі Австрії, з котрою доля зв'язала була наші наріди на півтора з чотирма сотні літ всеж таки лицове присвятити хоч короткий помертвий спогад, особливо, коли на некрологи таких, зовсім нам чужих і незанимаючих, як Абіссинія, Монголія, тощо, наші часописи поспівали чимало паперу.

Звідкіль беруться у всевітній історії такі парадокси, що про одну і ту саму річ висловлюємо іноді діаметрально інші погляди? Де джерело цього нашого австрійського парадоксу, що наші спогади про Австрію та погляди на її діву ролю в історії нашого народу повні аж таких суперечностей, що раз звеличаємо її як аразок державного ладу, то знов осуджуємо її як огидне варварство, спомин якого пригнічує декого як жахливий кошмар?

Тут, як також в інших аналогічних випадках, де маємо діло з такими парадоксальними суперечностями, причиною цього є брак ширшого світоглядного овіду, незнання історії і фактичного стану річ. Бо подумаймо тільки: адже це був довгезний шмат часу, впродовж якого йшли наполеонські війни, була „весна народів“, був Кенігрет, ганебний факт різни двом відломів одного народу, було відродження суцільної, національної, італійської держави, був провал самодержавного тоталізму та була перемога і тріумф демократичної ідеї, — аж врешті прийшов провал державно-історічної системи та прийшло реактивування необмеженого самодержавного тоталізму. Щоб освідомити собі й оцінити значіння кожної події в довгому ланцюзі подій, що зиповили історію тої держави, на це не вистачить вже поверховна оцінка, добра для товариської гутірки.

Австрія конституційно-демократична і Австрія тотальна — це дві системи, що замкнені у формальних кордонах одної держави змагаються за остаточну перемогу на життя і смерть. Перемога Австрії тотальна, на те, щоб викопати могилу власній державності, бо така майбутня місія кожного тоталізму. Для справи тоталізму (тоді це там називалося монарший абсолютизм) — діяли темні сили, яких нічого не навчила історія „весни народів“ і Кенігрет та які змілі пригнічувати і скритися в несприят-

ливих для них умовах у лабіринті демократичних прав і вольностей, щоб несподівано виринути у скрутий для держави час та у душі з такими самими елементами іншим держав зипити людство разом із його демократичним ладом у морі крові.

Австрія конституційно-демократична — це та держава, що нашому народові дала людські і громадянські вольності і права в таких широкій межах, що їх ми ані передтим ані потім не мали, та яка найперша привернула нашому народові потоптану людську гідність. Це та держава, що дала також нашому народові умовини економічно-господарського розвитку і матеріальні підстави існування, не відмовляючи ні одному громадянину без огляду на його походження, світогляд, віру, національність — права до життя та можливості боротьби за здійснення своїх амбіцій.

Австрія „тотальна“, — це та держава, в якій обороні гинули невідомі свого діла манекни під мурами Мадженти та сторожили на зарті в Бургу вірні „тирольці сходу“, щоб пісар Фердинанд „Добрий“ міг спокійно спати, не побоюючись зради. Це та держава, на якій службу пішли не такі вже темні, як політично примітивні „святоюрці“, яка увіковічила в нагороду за те свою пам'ять Талергофом і екзеку-

ВЕСНЯНІ

убрання і плащі

порукає ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1.

З польської преси

Невральгічне місце у взаєминах між Києвом і Варшавою

Є група польських політиків, що польсько-українські взаємини (тобто взаємини Польщі з майбутньою українською державою) вважають одним із найважливіших відтінків майбутньої польської закордонної політики. Та й тільки майбутньої закордонної політики. Ця група є того переконання, що в ім'я цієї майбутньої закордонної політики, саме цього польсько-українського відтінка, треба вже сьогодні відповідно ладнати польсько-українські взаємини, навіть у відношенні до української меншини у Польщі. Нам не раз уже доводилося чути польські голоси, що займали таке чи-

нїмми без суду громадян, запідозрілих у „шпїонажї“ чи „русофільствї“.

Ріжниця між тими двома Австріями у нас одні не хочуть, інші не можуть бачити. Не дивлячись ще, коли ворожі для Австрії завжди русофіли тих ріжниць не добачують та в своєю фанатизмі утотожнюють поняття Австрії і Талергофу, хоч в інтимних балачках тужать за вольностями, які мали за часів Австрії, але дивиння, коли протекційно-легковажно, з насмішжаним і злобно висловлюються про австро-угорську монархію ті наші громадяни, які повинні тямити, що завдяки австрійській демократії прозорів і дозрів наші наріди до політичного життя, як самостійний чинник з своїм власним обличчям.

Не дивиння також, коли русофіли негодують на варварство австрійського „тоталізму“ (таї ще в часі війни), хоч далеко гіршого варварства російського „тоталізму“ в часі миру не бачили, — та дивно дуже, як це деші наші „тоталісти“, що професійно поширюють „тоталістичну“ ідею, друкують на одній і тій самій сторінці часопису ріжні „документи жаху“ колишнього австрійського абсолютизму, поміщуючи поруч похвальні, просто ідолопоклонні гимни в честь ріжних сучасних „тоталізмів“.

Тому булоб дуже бажане, щоби в нас було менше телячого захоплення для ріжних „тоталізмів“, як державної системи, що її дехто зовсім фальшиво утотожнює з націоналізмом чи комунізмом чи „сильною“ владою, ате, щоб було більше позитивного знання історичного минулого, історичної правди, та тих природних умовин українського буття, які неминуче вимагають демократії.

Скіз.

ЛьОН АНДОР.

Щоденник щирої жінки.

I.

Ползд-експрес переїхав уже давно італійський кордон, погода вже змінилася — у долинах лежала густа мряка. У очах молодого парика, що сиділа у передній і-ої класи можна було прочитати щасливі спомини гарних днів проведених на Адрії. Не важко було відгадати, що це новоженці: нові валізки на полицях, нові обручки на пальцях.

Молодий суддя і його молода дружина розмовляли про те, як мають провести спільне життя, як поділити собі дні: що вона буде робити, коли він буде у бюрі і як вони проводитимуть спільно вільні вечори. Жінка поглатила по голові чоловіка сказала:

— Тепер уже скінчилося твоє легководушно-безладне життя, Томмі. Тепер вже не будеш проводити весь день панночок, ані просиджувати вільний час у каварні. Можеш забути теж про всілякі вечірні засідання. Я не повірю тобі у ті надзвичайні конференції з приїжджими клієнтами...

— А коли таке справді трапиться? — усміхнувся Томмі. — Я не кажу, щоб це було зараз, але за рік-два може трапитися, що я буду мусіти натягнути на себе фрак і піти кудись сам...

— Тоді я буду мусіти знати, куди ти йдеш і чи ти справді там був, бо яким...

— Якби ні?

— Тоді я одягнуся по вечірньому і постараюся прийти до хати ще пізніше...

— Ах, ти моя солодка!..

І він поцілував її на доказ, як дуже її за це кохає.

II.

Томас лежав на софі і перечитував газету. Коло нього стояла чорна кавка і попелничка з недопаленою папіроскою. Кітті стояла одягнена перед дзеркалом і провела по устах червоном. Томас подивився на неї і позіхнув. Від їх останньої італійської подорожі минуло вже два роки.

— Чи ти лишаєшся дома? — спитала Кітті у плащі, на порозі.

— Так. Я чогось перетомився.

— Вірю тобі, — видула губи жінка — ти вернувся вчора знову по півночі.

— Алеж, моя кохана: це могло бути кілька хвилин по одинадцятій. Ти знаєш, що коли клієнти з провінції приїжджають до міста, то не можна від них обігнатися. А які вони нудні! — І він простягнув руки.

— Уваляю собі... І тому ти просиджуєш з ними цілі вечори.

— Куди-ж ти йдеш?

— Маю кілька орудок.

— І для цього так одягаєшся?

— Коли мене мій чоловік занедає, то я мушу звертати увагу бодай на свій зверхній вигляд.

III.

Томас залишився дома сам. Він не мав охоти виходити ані працювати. Крутився по кімнаті. Нараз помітив, що Кітті забула на столі ключик від свого малого секретарика. Він узяв його, механічно відчинив шухляду, оттак собі з цікавості... Були там рукавички, нись стійки, книжка домашніх рахунків, а се-

ред того всього маленька скриньочка у сапані із золотими буквами: „Мій щоденник“.

Томас пригадав собі, що дарував цю книжку Кітті, коли вона ще була його нареченою. Він відчинив книжку. Сторінки були густо записані: — Я й не знав, що Кітті веде щоденник — подумав і почав читати.

На перших сторінках була найваж сповідь молодої закоханої дівчини. Томас міг відтворити собі спільні щасливі дні. Далі вже йшло признание заміжньої жінки — розчарованої.

„І мене зустріла доля всіх жінок!“ — так починалася одна глава. „Томас починає мене зати досить. По двох роках подружжя пришов цей сумний стан трохів за скоро. Я не знаю, чи він уже мене ошукує, але бачу деякі ознаки тої нової стадії і його небайдальності. Я мене починає вже проявлятися як недуга. Я починаю стежити за ним, як лікар за недугом... Може колись моя донька, коли буду її мати, навчиться дещо з цього...“

„Нині були мої іменини. Томмі зовсім забув про них. Минулого року він купив мені гарні квіти.“

„Від тижня я змінила зачіску. Мої приятельки кажуть, що вона підходить мені чудово. Томмі навіть не помітив її...“

„В останньому часі щораз частіше трапляється, що коли підходжу до телефону то чую чужий голос заповідає. Засіди це жінка. Часто вигаді ніхто не зголошується. Напевне хотять розмовити з Томмі.“

ча. Стоючи на становищі, що в інтересі польської політики було якнайраніше дійти до польсько-українського союзу, він твердить, що чинником, який не допускав до українсько-польського порозуміння, були галицькі українці. На його думку гетьман

„Скоропадський уже в 1918-ому році мав здорову концепцію польсько-українських взаємин, тобто ту, до якої Петлюра дійшов шойно з кінцем 1919. р. Вказує на це факт, що коли з'явилась у нього на початку листопада 1918. р. делегація галицьких українців, яка домогалась допомоги у зв'язку з війною з Польщею, що саме починалася, він відмовив тієї допомогі, мотивуючи це тим, що не хоче вмішуватися в конфлікт з Польщею і погодився тільки на дезерцію деяких відділів галицького походження.“ Після упадку гетьмана, тобто від початку грудня 1918. р. до половини листопада 1919. р.

„на наддніпрянській Україні йде завзята боротьба війська Петлюри за кожну пядь землі, перше з більшовицькою армією, агодом також з армією Денікіна. Здається нам сьогодні часом дивним, чому вже тоді не дійшло до порозуміння між Польщею й Україною, чому похід на Київ не здійснився на рік раніше і чому цього року не мала українська армія на те, щоб зорганізуватися і дати потім справжню допомогу польському війську? Але львівські факти внеможлилювали порозуміння, доки тривала польсько-українська війна в Галичині. Пізніше перебування галицької армії, вигнаної зі свого краю, на Великій Україні, внеможлилювало зближення обох держав.“

Шойно після розламу між галицькими та наддніпрянськими українцями в листопаді 1919-го року — каже А. Бохенський — було можливе порозуміння з Польщею і

„шойно тоді починаються справжні помилки Польщі й України Петлюри. Помилки, що полягають на непотрібному проволіканні.“

Але й пізніше, коли вже почалися переговори у справі союзу, тягнулося те саме, незрозуміле для А. Бохенського проволікання.

„Тепер починається доволі дивний період в історії польсько-українських переговорів. Це п'ятимісячний час, що тягнеться від 2-го грудня 1919. р. аж до кінця квітня 1920. р. В тому часі спірні питання між польським і українським урядом були вже властиво полагожені, але-ж аж до половини березня не було ніякої підготовленої конференції про союз. Генеза цього проволікання для мене не зовсім ясна. Як відомо, у половині 1919-го року польське військо не атакувало надто енергійно більшовиків, бо хотіло дати їм змогу розправитися з Денікіном, багато небезпечнішим

для нашої держави від Совітів. Але в половині листопада прийшла катастрофа армії Денікіна. Її доля була вже пересуджена, при чому галицькі українці, що були з нею подучилися, мусили вже небаром капітулювати перед більшовиками. Досі не піддавали ми критиці відносин між Польщею і Україною. Львівські факти внеможлилювали порозуміння, доки існувала над Дніпром сильна галицька армія і доки Петлюра був з галичанами морально зв'язаний. Але тепер ця проблема відпала. Ніщо властиво не стояло вже на перешкоді до закінчення порозуміння і союзу, і що за цим іде, негайного заняття правобережної України польсько-українським військом.“

На думку автора доля війни з більшовиками булаб виглядала зовсім інакше, якби уряди польський та український не були втратили тоді цих п'ять місяців часу.

У цьому польсько-українському союзі з 1920. р., якого історію та зміст автор переповідає, цікавлять А. Бохенського ще дві справи. Перша — це питання: чи цей союз змагав до польсько-української федерації, чи до двох незалежних держав. Друга — чи Польща порушила договір, як це українці закидають, і чи з другого боку Україна його дотримала.

„Як відомо, в Польщі довгі роки була думка, що польсько-український союз із 1920. р. мав характер федерації і що його метою мала бути злука обох держав у якомусь тривкому зв'язку. Генеза цієї неправдивої версії в'яжеться мабуть з місією полковника Курдиновського.“

Автор переповідає історію цієї місії полк. Курдиновського, що не маючи ніякого доручення від українського уряду, на власну руку після переговорів з Падеревським, тодішнім польським прем'єром і міністром закордонних справ, віддав цілу наддніпрянську Україну під протекторат Польщі, і доходить до висновку:

„Польсько-українські переговори з років 1919. і 1920. — це з тих переговорів, що їх вели після світової війни, може найкраще знані. П. Олександр Доценко в 4. і 5. томі своєї історії української революції оголосив повні тексти протоколів зібрань обох делегацій. Отож після докладного перестудіювання цих протоколів можу ствердити, що ні разу не приходять у них слово „федерація“, ані взагалі думка про тривкий зв'язок між обома державами. Справа Курдиновського — це було щось не поважне, що не заслуговує навіть на увагу. Цікаве тільки, що тоді найбільшим федералістом був сьогоднішній провідник Фронту Морж.“

Чи заключили риський мир Польща порушила союз із Україною з 1920. р.? А. Бохенський твердить, що ні, бо договір з Україною

нічого не говорив про справу закінчення миром одної з договірних сторін, отже Польща мала право це зробити тимбільше, що риським договором вона не здобула іншої границі з нею, що і устійнив польсько-український союз із 1920. р. Що торкається факту, що Польща роззбрала українську армію, яка перейшла після поразки на польську територію, та інтерпувала її в таборах для полонених, А. Бохенський каже:

„Хоч така розв'язка союзницьких взаємин справді має в собі щось несимпатичного, важко уявити собі інший рід поведінки в тогочасних обставинах.“

Автор стоїть на становищі, що хоч уряд Петлюри виконав львівською свої зобов'язання, то Польща не дістала з союзу того, чого від нього чекала. Але — на його думку — Польща не може мати якихсь умотивованих претензій у цьому напрямі. Для нього важніше те, що „польська армія не знайшла на Україні тієї підтримки людності, якої сподівався вчальник держави і значна більшість українського народу віднеслася до концепції союзу з Польщею — рішуче неприхильно.“

Автор твердить, що причиною цього був факт, що квітневий договір зігнорував галицьку проблему. Хоч між галичанами і наддніпрянськими українцями був розлам — каже він — то

„цілковите зігнорування справи галицьких українців у квітневому договорі, повне незацікавлення, яке заявила наддніпрянська Україна у цій справі, зморозило ентузіазм, що повинен був бути природним вислідом союзу. Це може найважливіша лекція тих часів для нашої долі і нашої майбутності.“ На підставі цього А. Бохенський робить такі висновки:

„1. Невральгічним місцем у взаємних між Києвом і Варшавою є Львів. Навіть і хвилинок найбільшої напруги між Києвом і Львовом не можна досягнути повного порозуміння з Києвом воюючи одночасно з Львовом.“

2. Ідеалом більшої частини галицьких українців є може не так злука з однією державою з земляками над Дніпром, як разв'язка змоги свободного розвитку своєї культури і національного життя в державі західно-європейського типу. Ця настанова амальовує полагодити українську справу і Галичині, що є необхідне для широго порозуміння з Києвом.

3. Фальшива соціальна політика була одною з причин невдачі польсько-українського союзу. Але у майбутньому майбутня проблема не з'явиться вже на ондній сторіні тому, що заістнували деякі факти у Галичині польського стану посідання на Україні і тому, що в поглядах української еліти інтелігенції стався великий зворот вправо.

4. Підстави квітневого договору, стверді на повній незалежності і на взаємності обох народів були здорові, не можна їм твердити, щоб котрась зі сторін не дотримала, а спогад про неї — так сам як галицька угода — повинен бути конструктивним елементом у взаєминах обох народів та ідеалом для майбутніх поглядів а може і для нашого.“

Ми зреферували доволі довгу статтю А. Бохенського для ознайомлення наших читачів з його думками. При нагоді повернемо до цієї автор.

„Нарешті прийшла хвилинка, на яку я так довго чекала. Приїхали клієнти з провінції. Томмі одягається у смокінг, виходить увечір і вертається пізно вночі...“

„Томмі має шораз частіші вечірні засідання і надзвичайні конференції, бодай двічі в тиждень. Учора в переловила його на неправді...“

„Якби Томмі знав, як я легко можу йому зрештешуватися! Я маю 26 років, я гарна і мною мужчини цікавляться... Вже і давніші мої адоратори починають показуватися. Найбільше ходить за мною малий Шарль. Він прегарний танцюрист, симпатичний і на 10 років молодший від Томаса...“

IV.

На цьому записки кінчалися. Томас положив щоденник на своє місце, подумавши: „Все це для мене цікаво...“ Він підійшов до телефону і закричав: „Пришліть мені з магазину шлюсара із в'язкою ключів... Треба доробити шлючик...“

Від того дня Томас залюбки вичитував щоденник Китті. Він шукав нагоди, щоб посидіти над ним і переривав флірт, який зарисовувався між Китті і малим Шарлем.

„Томмі попросту робиться неможливин. Він шукає собі притоки до суперечки, щоб погрозитися на мене і потім вертатися пізно вночі. Ми вже сварилися за будинок: за кінову програму або за якусь страху...“

„Гадаю, що я зробила дурницю. Я не повинна була піти на чай із Шарлем. Він поведився нахабно, хотів умовитися зі мною на якусь зустріч... По двох роках мого подружжя!.. Цікаво, чи Томас має вже такі зустрічі...“

„Маю враження, що Томмі зірвав з якихсь знайомих. Від якогось часу він приходить частіше до дому. Бачу теж, що він починає бути заздрісний за мене.“

„Не можна зрозуміти мужчин. Томмі знову починає мною цікавитися. Учора хвалив мені капелюх, який уже ношу місяць. Я моглаб сміятися, якби це не було таке сумне.“

„Вчора ми вечеряли разом у ресторані. Томмі був якийсь перемінений. Купив мені квіти і поцілував мене в авті. Я була щаслива і побачила цьому вітрогонові все... Шарлемі я вислала лист із заявою, що немає сенсу зустрічатися. Я хочу залишитися чесною жінкою.“

V.

Томас відложив щоденник із міною переможця. Він думав про Шарля — того свого невідного суперника, якого висадив із сідла. Він не знав, що саме в тій самій хвилині Китті дивилася на нього крізь дірку бічної кімнати зі щасливою усмішкою. Томас думав, що її немає дома. Він не знав теж, що Шарль це була фактична особа.

Увесь щоденник почала писати Китті тільки для Томаса.

Перекл. а. б.

凡

Сторінка без політики.

Коні з Еберфельду.

Свого часу багато писали щоденні часописи і наукові журнали за кордоном про коні з Еберфельду, про так звані „Коні, що думають“. Були це два арабські огери Могамед і Царіф, яких з незвичайною терпеливістю витримував їх власник Кароль Краля.

Легідною поведінкою і систематичною наукою думів Краля, досягнути прегарні успіхи. Згодом інтелектуальні зворини так розвинулися, що гона „перевинчала“ розум пересічного учня середніх шкіл. Коні навчилися всіх арифметичних ділянь, навчилися витягати корінь і підносити до вищого ступня, вони розв'язували напам'ять такі важкі задачі, що не один чоловік, який покинув середню школу, не розв'язав би так легко тих задач на папері.

ПАНХОХИ І БІЛЛЯ

1—2 по цінах конкуренційних
порукає „**МАНОН**“ Шайнохи 1
(пір Коєрніна)

Під несприсутність Краля д-р Гендель із Дрезна перевів дослідні та виписав на таблиці задачі: четвертий корінь з числа 7890481. Кінв Могамед виступав на те копнотом, подумавши хвилину, докладний вислід. Про самостійне думання коня може посвідчити ще інший приклад. Коли один зі знайомих Краля запитав Могамеда, де є Царіф, кінв виступав копнотом, що Царіф стоїть у стайні і не буде сьогодні на лекції, бо вчора злихнув собі ногу. По довшій іспиті д-р Шолера кінв відповів: „Я втомлений — до стайні“. Коли д-р Шолер нарисовав на таблиці коня з відкритим ротом, Царіф підійшов до таблиці і виступав: „Конаві на таблиці також дати жмїба“. Таке речення можна почути і з уст малю дитини.

Іншим неменш цікавим доказом самостійного думання тих звірят є те, що оба коні виступають слова фонетично, значить докладно так, як їх чуять. За прикладом Краля пішов ще фон Остен, який свого мудрого коня назвав „Дотепний Івась“. Івась теж виступав цілі слова і читав по складам. Фон Остен уліпшив таблицю та заступив букви цифрами й окремі поодинокі слова окремими знаками.

— Чи знаєш, як я називаюся — запитав д-р Шолер.

— Пао — відповів кінв, бо з невідомих причин всі коні називали Шолера „Пао“.

— Кажі мені якесь речення.

— Пао, піднеси до гори вузь.

Просту собі увити коні, який самостійно розв'язує важкі арифметичні задачі, читає, відтворює на листи і запити, подає свої завдання і т. д. Напевно кожний скаже, що все те неймовірно і звичайна „буйда“. Не диво, що і в тому випадку на власників коней посилалися лайки, закиди, та по провірці цілої справи всі мусіли свої заміти відкликати.

Всі ці факти потвердив цілий ряд учених, які свої дослідні проголосили відтак в окремих протоколах і в друкованих комісійних доповідях, так, що лиш ігноранція та зла воля могли зважитися заперечити автентичність поданих фактів.

Прояви в усіх „вчених“ коней описав у своїй книжці великий бельгійський поет (Невідомий гість), який сам просліджував життя звірят. Неменше цікава теж книжка д-ра Ціглера „Душа звіря“ та одночасно книжка того самого власника коней Краля, видана в Ляйпцігу.

Як бачимо, то звірята можуть самостійно думати, та що можна розвивати у тварини інтелекту до чимраз вищого рівня. Мозок звіря є гостоліогічно подібний до людського і різниться лише ступнем розвитку.

Індивідуалізацію і розвиток психічного перш ніж можемо доглянути передовсім серед домашніх звірят. Вплив людини, співжиття зі звіриною, струм думання, що лине від людини до тварини впливають на швидку еволюцію. Звірята стають тоді здібні до виявлення вищих почувань: привязання, любови, вірности до свого пана, суму, туги й жалю по його втраті, сорому на випадок провини і т. д. Ці риди звірята що від тисячів літ жили у близькому зв'язку з людиною, працюють для нього, служать йому та є в титлому духовому контакті мозку з мозком. Однак люди водять про те мовчати. Для них вигідніше бачити у звірині бездушні механізми „роботи“ без думок і почувань, бо свідомість, що ті катовані, голоджені і кривджені сотворіння, свідомі своєї кривди та людської злоти, булаб доволі неприємна.

Як люди стоїмо на вищому щаблі розвитку і тому ми повинні дбати про звірята та опікуватися ними. Тому теж і над конем, одним з найінтелігентніших звірят, не будемо знущатися та збивати його без потреби.

Беніто Мусоліні сказав у своїй промові: „Хто знущається над твариною, хай не називає себе італійцем!“

Валерія Дуткевич.

Хлопчина на паровозі.

Ще одна історія, яка нагадує пріма-апрілезовий жарт, хоч вона справді трапилася в Епіналь.

13-літній хлопчина Роже К. втік 4. ц. м. з батьківського дому. До школи він не дійшов і ввечері додому не вернувся.

Погода була прегарна. До пізнього вечора хлопчина ходив собі по місті і щойно к. 12. год. вночі зайшов він до пристані паровозів стайні Епіналь. Кілька днів перед тим його вже прилуга вигнала зі стайні.

Малій Роже рішив виконати план, що вже віддавна дрімив у його голові: сісти на паровоз і поїхати.

І справді він виліз на одну з локомотивів, докладно випробував усі двигуни та дружки, однак машина не ворухнулася з місця. Тоді

хлопчина виліз на іншу локомотиву, одну з найсильніших машин у Франції. Як йому вдалося пустити цю машину в рух, важко відгадати, але по довгих зусиллях паровоз таки рушив із місця.

Та машина переїхала не більше, як 200 м. Далі вона їхати не могла, бо їй заступили дорогу вагони, що стояли на рейках. Машина розбила вагони, але сама задержалася.

На щастя малому Роже нічого не сталося. Втекти йому теж не вдалося, бо гуркіт торощених вагонів звернув увагу залізничної прислуги і хлопчину придержали. В комісаріаті він заявив, що хоче стати залізничним машиністом і їада на паровозі була завжди його найбільшою мрією.

„Бов-гов“.

Велике музичне видавництво в Нью-Йорку видає саме тепер пісню, на якій думає грубо заробити. Ця пісня називається „Бов-гов“. Однак у словниках не варт шукати значення цього слова. Ні один автор словаря, ні видавець, ні сам навіть композитор не знає, що воно те слово означає.

Річ у тому, що композитор цієї пісеньки Джим Карлтон має... всього 3. літ року. Ця дитина — кажуть — музичний геній. Півтора року тому, він ледви навчився ходити, гуляв уже ритмічно під мелодію, що він і сам собі приспівував. Шість місяців пізніше хлопчик він спілкує і хоч дод. ніколи не знав цього а-

струменту, зі слуху почав докладно грати всі ті мотиви, які він чув.

Два тижні тому Джим створив пісню, що і тепер видає ньюйорське видавництво. Спеціалісти хотіли підложити зміст до цієї пісні. Однак Джим попав у таку люту, що видавець рішив зашифрувати в пісні той безглуздий зміст, що його створив сам Джим. У куплетах цієї пісні безупинно повторюються слова „Бов-гов“. Хлопчина захоплений, коли його пісню з його текстом виконують інші.

Ця вістка американських газет сильно нагадує пріма-апрілезовий жарт.

КЛОПОТИ З ІРЛЯНДСЬКИМИ ЖІНОЧИМИ КАПЕЛЮХАМИ.

Ірландці, як відомо, великі націоналісти і мають у всіх ділянках економічної діяльності антезитися від чужоземних впливів. Тому те шість місяців тому заклали вони в Гельозі рідну фабрику жіночої мануфактури й капелюхів. Одночасно ввели вони податок на 20%, вищий на всі капелюхи, що їх привозять з Франції та Англії.

Не помогло. Ірландські красуні не вагали платити удвоє дорожче за французькі та англійські капелюхи, але вперто відмовлялися носити мануфактурні вироби з Гельози. Тоді міністр торгівлі й промислу Лемас єніс до парламенту законопроект про устійнення контингенту на жіночі капелюхи. Законопроект дає теж урядові змогу зовсім припинити цілі жіночих капелюхів із закордону.

Лідер опозиції Діллєон особисто виступ у парламенті з промовою проти законопроекту.

— Уявіть собі — казав він — що ви їхали з жінкою до Парижа. Уявіть собі, що вона має на голові капелюх з нашої фабрики. Заперіть вас, що вам треба буде покликати спеціальну поліційну охорону, яка мусілаб вас і вашу жінку зберегти перед насмішками і глузуваннями прохожих на площі Згоди або на рі де Ріво.

— Та навіть і в Дебліні капелюхи з Гельози до тієї міри смішні, що ніякий закон не може воліти наших жінок їх носити. Я маю кілядесят листів від різних жіночих організацій та від окремих жінок. У всіх тих листах вони погрожують, що радше почнуть ходити по вулицях зовсім без капелюхів, а не адагнуть капелюхів із нашої народної фабрики.

Всеж таки, не зважаючи на енергійний ергест, парламент прийняв законопроект 68 голосами на 26.

„КАГУЛЯРИ“ — ЗАБАВКА ДЛЯ ДІТЕЙ.

Фабриканти дитячих забавок у Парижі опали на оригінальну думку, а саме вони заступили на ринок масово компактні узброєні „кагуляри“. На всіх виставах крамниць з дитячими забавками можна побачити коробки, з яких знаходиться ціла армія заговорюючих, докладно узброєна. Мають вони кріси, револьвери та кулі до них. Одні кагуляри також мають до подробиць справжні одяги разом із серйозними каптурами. Не мають тільки „кагуляри“ ручних гранат. Один із париських хлопців дає молодим французам раду, щоб ручні гранати заступити вони каменями.

ВЕСЕЛЕ.

ОЩАДНА ЖІНКА.

Один з австрійських фільмових акторів довший був з незвичайної скупості, що є рідким явищем в акторській професії. Він уже від довгого часу заручений, знає теж добре прикмети своєї жінки, знає, що вона щадна, однак не знав до якої міри. Тому одного разу, щоб взяти свою будучу жінку іспит, сказав їй таке:

— Маріє, знаю одну паняну, яка ціліми вечорами в ліжку книжку та мислює при тому дуже багато світла. Чи й ти любиш також багато читати?

Тоді наречена відповіла схильована:

— Що, ти мене вважаєш такою рум'яною? Так, я читаю в ліжку, але тільки при світлі місяця.

По місячних днях могола вона помічати

КІНО ХІМЕРА

Святочна прем'єра найкращої віденської комедії п. н.

Веселий волокита

В головних ролях: Гайнц Ріман і 4-ро ніжний зоряний кін' Тоні.
Гумор!.. Сміх!.. Забава!.. Цирк!.. Перегонки!.. Дансінг!.. І т. п.

„Комітет порозумієвачи“ працює.

Пишуть нам із міста:

Під плащиком ведення акції консолідації поляків „комітет порозумієвачи“ при допомозі львівського магістрату повів нову акцію проти українців. За один день опечатано при вул. Горюцькій на ґрунтах римо-кат. парохії св. Анни, всупереч спротивові чесного пароха, два кіоски тільки тому, що їх власники — це українці. Викинули на вулицю інваліда без ніг Цьвока, що вдержувався з кіоску з родиною, на те

тільки, щоб якомусь Домбровському, ем, майорові, поставити в тім самім місці такий самий кіоск, до того ще значно висунений на хідник, що перешкоджає вуличному рухові.

Для ем. майора найшлося місце — нема його для бідного інваліда-українця, який з кіоску жив. Очевидно, п. Домбровський концесію продав з місця.

Чи цей факт відомий п. през. Островському?

Нова хвиля кольонізації на наші землі.

Повітовий виділ у Кольбушовій (Західна Галичина) почав акцію, що має на меті переселити малоземельних селян з найгустіше заселених частин кольбушовського повіту до Східної

Галичини та до Грубешівського повіту на Холмщині. Перша партія кольоністів має виїхати в район Заліщик. Таким чином мазурська кольонізація наших земель посилюється.

Загальні Збори „СУПРУГА“.

В четвер, 7-го квітня ц. р., відбулися в салі „Української Бесіди“ у Львові XXI-ші Загальні Збори Союзу Українських Приватних Службовиків „СУПРУГА“.

Збори відкрив голова Т-ва дир. лад. Ясінчук, який у своїй промові згадав померлих у звітному році дир. М. Заячківського, ада. М. Корчидського, дир. Гембарівського, Н. Дацка і дир. Антона Ширбу. Присутні встали з місць для шанування їх пам'яті.

Збори висловили Експ. Митрополитові Андрасю привіт у зв'язку з нападами, що започатковані пос. Войцеховським у соймі далі йдуть на особу Владики.

У дискусії над звітами промовляло багато членів, що порушували справи з поширенням

діяльності Т-ва як професійної організації.

На внесок Контрольної Комісії Збори ухвалили абсолютною для Головної Ради та згідно з внеском Комісії-Матки вибрали нову Головну Раду у такому складі: голова — Лев Ясінчук; члени — К. Коберський, Ф. Воробець, З. Юзичинський, посол З. Пеленський, д-р М. Стахів, исп. П. Петрик, д-р Д. Бречка, О. Черник, М. Брилинський, Ю. Юзичинський, дир. Мик. Чопик. Заступники: Дм. Квасниця, Р. Грозимів зі Стрия, О. Сіж з Тернополя, С. Павлик, С. Піддвірний, д-р В. Блюй. Контр. Комісія: исп. В. Ольховий, исп. З. Рудик, Б. Нижанківський, редактор Е. Яворівський і п-і Попель-Філас.

У Зборах взяло участь 124 особи, що заступали 237-ох членів.

Рідношкільна молодь Шевченкові.

Молодь усіх шкіл Т-ва „Рідна Школа“ уклала у вівторок 5. ц. м. концерт з нагоди 77-ї смерті Т. Шевченка. Треба признати, що цей концерт, у відрізнєнні від багатьох інших того роду імпрез, що носять позначки відорваності панщини, справді приємно розчарував. Усі точки, хоч не надто оригінальні, були вибрані до сил їхніх виконавців. Самож виконання було у всіх випадках бездоганне. Менші й більші виконавці поводитися на концертній естраді зовсім свobodно і деякі з них виявили чимало мистецького таланту.

На програму концерту зложилися такі готки: 1) М. М. Мельник—Кудрик: „Поклінь тобі Кобзарю!“ у виконанні збірного хору усіх шкіл; 2) М. М. Мельник: „До стовпів, що підпирають небо“ — рецитація Л. Заяць гімн. уч.; 3) Т. Шевченко—П. Носовець: „Ой чогож ти очорніло“ (народна мелодія); М. Гайворонський: „Віс вітер“ — народна пісня — у виконанні дитячого хору ім. школи Кор. Данила; 4) Т. Шевченко: „Не нарікаю я на Бога“ — декламація учня хлопчачої школи ім. Т. Шевченка; 5) Т. Шевченко—Роздольський: „Сонце заходить“ — хор дівочої школи ім. Б. Гринченка; 6) Т. Шевченко: „Із псалмів Давидових“ декламація С. Сотничук уч. торг. гімназії; 7) Т. Шевченко—Б. Кудрик: „Похід“ жіночий хор із фортепіано — виконали учениці гімназії; 8) О' Конор-Віліска: „Сирітка“ сценічна картина у виконанні учениць дівочої школи ім. Т. Шевченка; 9) Т. Шевченко—Я. Степовий: „Гамалія“ дитя-

чий хор школи ім. Кн. Льва; 10) Т. Шевченко: „Лічу в неволі“ — декламація М. Дрогомирецької учениці ліцею; 11) а) Т. Шевченко—Г. Хоткевич: „Зоре моя“ б) Т. Шевченко—Я. Степовий: „Ішов кобзар“, в) Т. Шевченко—В. Безкоровий: „Ой у саду, саду“ — дитячий хор хлопчачої школи ім. Б. Гринченка; 12) М. Лисенко: „П. Рапсодія“ скрипкове сольо з фортепіано у виконанні Лесі Деркач; 13) Т. Шевченко—* * *: „Заповіт“ — жіночий хор із фортепіано — виконали учениці гімназії.

Всі точки чергувались швидко одна за одною, без зайвих перерв і цілий концерт, не зважаючи на багату програму тривав не більше як півтора години. Всі точки вислухала публіка із зацікавленням і всі вони, як ми вже агадали, були виконані д-бально. На особливе підкреслення заслуговує мелодійний та ефектовний „Похід“, що його хор жіночої гімназії виконав незвичайно precisely, сценічна картина та мелодійна декламація М. Дрогомирецької, яка виявила немалий декламаторський талант. Скрипкове сольо Лесі Деркач було без сумніву прикрасою концерту й молоденька артистка-скрипачка збирала заслужені оплески.

Публіка не винувила — на жаль — навіть половини салі театру „Різнородностей“. І з тієї, що була — більшість самої молоді. А шкода, бо вчорашній концерт виконаний нашими найменшими й наймолодшими, заслуговував на велику фреквенцію більше, як іншод найбільше рекламована імпреза. — Р. Са.

Президент Рузвельт хоче оживити господарське життя.

Американська преса пише, що президент Рузвельт у найближчому часі внесе до Конгресу проекти цілої низки законів, що мають спричинитися до оживлення господарського життя

Злучених Держав. Між іншим през. Рузвельт задумує урухомити кредит у висоті півтора мільярда доларів на посилення промислу і торгівлі.

Для добра Франції.

165 членів „Інституту Франції“ вислали листом до президента держави, в якому заявляють свою співпрацю в усяч, що мусить в

короткому часі повстати у Франції. Члени Інституту, як безпартійні, працюватимуть тільки для добра Франції.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 70. Понеділок, 9. квітня (28. березня) 1888.

„НЕ РОБИ ДРУГОМУ...“

Від часу, коли папа Пія IX виїхав з Риму російського посла бар. Масидорфа, між Росією і Ватиканом не було дипломатичних зв'язків. Щойно в 1883 році прийшло до малого компромісу, а в 1888 Росія почала переговори, щоб навести нормальні зв'язки. Тодішній папа Лев XIII взагалі навадився вземини з багатьма державами, причому він завжди виходив зі становища, що Ватикан мусить мати на оці в першу чергу справи католицької церкви і цим справам підпорядковувати всі інші, навіть національні. Тому, коли почалися переговори Росії з Ватиканом, поляки намагалися всякими способами ці переговори розбити, бо боялися, що порозуміння Росії з Ватиканом може вийти на шкоду польській справі. Поляки мали на увазі особливо вимогу російського уряду, щоб заведсти російську мову в костелах на схід від Буга і на Литві.

У зв'язку з цим „Діло“ писало: „Для нас, русинів ціла ця справа хочби вже й довершена в душі Росії, може бути досить байдужна, а може в одному напрямі і корисна. Байдужна, бо наші „брати“ не цікавилися ніколи і не цікавляться по нині нашою мовою, витиснули її зі шкіл і урядів і рад би відомими реформами патріарха виперти і з руської церкви. А корисна, бо відчувши упослідження своєї польської мови зуміють зрозуміти правду посповісті: „не роби другому, що тобі немиле“. Історія має також свої попередження... А може цей сумний досвід „оброзумить“ їх, що краще дбати за своє існування, як спикати розвитком другого народу.“

ПОДОРОЖ ДО РИМУ.

В листі з дороги кореспондент „Діла“ пише, що до Риму виїхало з Галичини коло 600 людей, „скільки між ними русинів, годі зміркувати“, говорять, що до 300 осіб, але це число мабуть прибільшено. Станіславська єпархія вислала понад 30 осіб, переважно селенників, навіть з Буквини двох. Перемишльська єпархія заступлена найслабше, ще слабше як Львівська.

В новинці про цю подорож читаємо: „З Риму пишуть нам: Ще перед трьома місяцями ми тут в Римі знали, що поляки конче старяться мати у папі ладієнцію разом з русинами. Римські італійські часописи пишуть уже віддана про галицьке паломництво, але розуміється все як про польське“.

СПРАВА ДИМІСІЇ НН. БІСМАРКА.

Появилися знову чутки про димісію кн. Бісмарка на тлі його непорозуміння з цісарським двором у справі подружжя кн. Олександра Батенберзького, що був князем Болгарії і мусів уступити, з дочкою цісаря, кн. Вікторією Кн. Бісмарк заповів, що як до нього подружжя дійде, він зголосить свою димісію. бо уявляв, що з політичних оглядів це подружжя не-доцільне.

Посвячений шпилькою Народною Лічницю ім. М. Митрополита Андрея відбується у неділю 10. IV. в годині 12, вполудні. Чим посвячення довершить Пресов, Кир Іван. На цю свято запрошує усіх своїх Членів Рада Т-ва „Народна Лічниця“.

НОВИНКИ.

— Пресов, д-р Микола Чарнецький виїхав 5. ц. м. до Риму.

— Іменув'чия. Експ. Митрополит іменував о. прал. Л. Куницького хустосом Митр. Капітули на місце бл. п. о. митр. Войцеховського, о. крил. В. Томовича — схоластиком Митр. Капітули і пралатом на місце бл. п. о. прал. Ол. Пясецького, о. крил. В. Ковальського — канцлером Митр. Капітули і пралатом.

— Лиси, пелеринки, краватки з футер виконув і поручає Юліян Гаушаський, Львів, па. Капітульна 3, І. телефон 254-46. Приймаю футра до переходу літом. 3229

— Нововідкрита крамниця і робітня взуття: Григорій Боднар, Станіславів, Собіського 38.

— Весняний сезон у Черні від 1. травня. Черче-живець лакує затхлий гостець (ре-матизм), гіст, іскіас, зду перемину матерії, недуги шкіри, жіночі та нервові. Відкриття сезону 1. травня. У весняному сезоні цини зникли. Інформації: Управа Живий — Черче п. Рогатик.

— Хор Т-ва „Львівський Божий“ відіспіває в суботу, 9 квітня ц. р., у церкві Преображення Г. Н. І. Хр. (вул. Краківська) псалми Березовського, Бортнянського і Веделя (композиторів г. зв. „Золотої доби“ нашої музики). Початок: 19.50. Програмки при вступі в ціні 0.50 сот.

— Вечір арій і пісень. В неділю, 10. ц. м. в год. 19.30 (7.30 веч.) в малій салі Муз. Інст. ім. М. Лисенка у Львові, відбудеться „Вечір арій і пісень“ у виконанні відомої оперної артистки Гени Заричької (мещосопран). В програмі твори українських (львівських) і чужих композиторів. При фортепіані д-р Н. Нижанківський.

— Туристично-кр-сначче Т-во „Лілей“ уладжує в неділю, 10. ц. м., збірне оглядення вистави „УФОТО“ і „Полісся“. Збірка членів і гостей в год. 10 перед Музеєм НТШ, вул. Чарнецького 24

Останні вісти.

ЗАКАРПАТТЯ ХОЧЕ БУТИ НЕЗАЛЕЖНЕ ВІД ПРАГИ.

УЖГОРОД (ПАТ). Радикалізація настроїв на Закарпатті в напрямі незалеження його від чеських централістичних чинників поширюється дораз більше. Останніми днями група українських автономістів візвала всіх закарпатців, які були ще в рядах коаліційних партій, — щоб ці партії покинули.

За незалеженням від Праги заявляються теж о. Волошин і д-р Брацкайко, представники християнсько-народної партії, яка досі репрезентувала погляди централістичної католицько-народної партії о. Шрамка. Вони домагаються, щоб створити негайно міністерство для Закарпаття, відділення місцевого шкільництва згід компетенції праського міністерства шкільництва, віддати всі локальної адміністрації під владу губернатора місцевого походження та негайного скасування красового сойму.

ПАПСЬКИЙ НУНЦІЙ ВИПІВ З ВІДНЯ.

Делегат апостольської нунціатури в Берліні почав ліквідацію апостольської нунціатури у Відні. В четвер, 7 квітня ц. р. останній нунцій при австрійському уряді, архієпископ д-р Чіконія покинув Відень. Архiep. Чіконія займав становище нунція у Відні у грудні 1926 р. і був 82-им апостольським нунцієм у столиці Австрії.

ВІД ТРАВНЯ Ц. Р. НЕ БУДЕ ВЖЕ СУДІВ ПРИСЯЖНИХ.

В найближчих днях мають проголосити у Деннінгу Законів закон, що його ухвалив недавно сойм і який касує суди присяжних. Закон увійде в життя місяць після проголошення, тобто коло 10-го травня ц. р.

чорної біржі своїми спекуляціями, і запропонував 100.000 зол. Цю пропозицію відкинули і Брандис буде далі сидіти в Березі. Слідство встановило, що Брандис був неофіційним власником банкового дому, що приміщувався в одному з варшавських готелів. Він урядовав у вибагливо улаженому кабінеті з підручним буфетом. Там приміщувалася центральна пачкування дівіз і цінних паперів, що їх приносили і виносили валізаками агенти Брандиса сім'ями готелю так, що ніхто не звертав на них найменшої уваги. Далі виявилось, що Брандис підтримував ватаги спекулянтів, які за безцін скуповували предмети, виставлені на ліквідації.

— Краєва хроніка. В Боберці, пов. Турка пожежа знищила хату Я. Славича з живим і мертвим інвентарем. У вогні згинула 28-літня жінка Славича Катерина і 3-літня донька Анна, трьох членів родини важко попарилося. — В селі Честині, пов. Жовква Олекса Терень зранив важко минулого четверга Теодора Мазура, якого привезли до шпиталю у Львові. — Недалеко цвинтаря в Городовичах, пов. Сокаль трьох невідомих напасників напало на торговця яйцями з Варяжа І. Шіфмлера і забрали йому 30 зол.

— Зі шкільних підручників усуне мабуть міністерство освіти промову Ціцерона, на домагання початкової адвокатської ради у Варшаві. Діло в тому, що в одному зі шкільних підручників латинської мови поміщено внятки з промови Ціцерона з негативною характеристикою оборонця. Начальна адвокатська рада діяла до переконання, що поміщення цієї промови не вказане з педагогічних оглядів.

— Фабрику фальшивих 10-золотівок викрила поліція у Гдині та арештувала шлюсара Я. Ясінського, його жінку Леонадію і власника робітні І. Лазенського. Державна карбіння у Варшаві ствердила, що фальшиві 10-золотівки вагою, звуком та ошліфунням зовсім не уступали правдивим 10-золотівкам. Склад стопу фальшивих 10-золотівок крім одного тайного хемічного складника, був ідентичний зі складом стопу правдивих 10-золотівок Арештовані пустили в обг коло 350 фальшивих 10-золотівок. Окружний суд у Гдині засудив Я. Ясінського на 5 років в'язниці і 200 зол. гривни, І. Лазенського на 3 роки в'язниці і 100 зол. гривни та Л. Ясінську на 1 рік в'язниці і 50 зол. гривни.

— В кого більше варварства? Минулої суботи мешканці села Домброва пов. Радива заважили, що 48-літній торговець Мендель Вільдман та його син Леон знущалися над конем, що їх вів до Радива. Кілька десятків осіб стануло в обороні коня, а двох з них Владислав Полск і Войтх Волек з Бендзімисля важко побили

ворчником Вільдмана та його сина. Старий Вільдман помер за кілька годин у шпиталі. Обох рештих „оборонців“ коня поліція арештувала.

— Большевики будуть з успіхом автостради здох західної частини Німеччини. Автостради будуть на зразок Німеччини з бетону, шпальти важкі з стратегічного погляду, виставляють автостради будуть призначені виключно для змобілізованих частин війська. Головна автострада буде йти з Ленінграду до Мінська, а потім до Києва.

— Жахлива залізнична катастрофа. Між сиріном ввечері зударилася два поїзди. Один з них Чен недалеко Шангаю з утінками з підфранцузької смуги. В катастрофі загинуло 74 особи, понад 150 були ранених.

— Згоріло містечко і село. В м. Валасі в муні пожежа знищила понад 100 домів. У вогні загинув майже весь живий інвентар. Пожежа виникла між згарищами двох убитих гатого ранених. Рятункову акцію вело військово-пожежна сторожа. Пожежа знищила теж днів село Селяновці, віддалене 10 км. від Оріхова в північній Болгарії. Вогонь пожежа невідомої причини в одній зі селянських будівель.

— Відкриття сильний вітер поширив дуже швидко на сусідні хати. Не зважаючи на енергійну тункову акцію, в якій взяло участь військо Оріхова, пожежа знищила понад 100 будівель збійжам. Загинуло теж кількості штук дерев. Одному зі селян згоріло 60.000 левів, що їх сховав у stodolі.

— Трагічна смерть 52 летунів. У Нью-Йорк недалеко Дрефінда розбився літак з військових бомбових англійських літаків. Загинуло п'ять членів екіпажу. Таким чином число загинувших летунів збільшилося до 52. Однак загальне число загинувших в англійському летунстві сягає понад 150. Дотепер розбилися в останньому часі в 32 літаки.

— Матушка повисне на шибениці. Зближчу п'ятицило вирішиться доля Матушки який спричинив залізничну катастрофу на Торбадь під час якої загинуло 23 особи. Судив малярський суд на кару смерті, але суду не можна було виконати, бо Актарділася видати Матушку малярській влади умовиною, що він не може повиснути на шибениці. Тепер по прилученні Австрії до Німеччини Матушка повисне на шибениці, якщо не Горті не помилує його.

— Корабель пішов на дно. В останній лютувала буря у фінському залізі. Матфінляндського побережжя бачили, що в морі сховався великий товарний корабель вагою коло 1.000 тон. Здогадуються, що затонула разом з кораблем, бо хвилі вимпоберіг розбиті рятункові човни.

— Фабрика мила вилетіла в повітря. Фабель у Німеччині дійшло до вибуху в фабриці шістьох кітлів з трома тисою тисів. Фабричний будинок вилетів у повітря і присипав робітників, які там працювали. Звалищ витягнули чотирьох убитих і 50 ранених.

— Цікавий ювілей. Віденський артист Ріман, один із найпопулярніших коміків починає цього року 40-ий рік життя. Пам'яті у віденських театрах, накрутив востанніх часах 125 фільмів і в усіх цих фільмах відтворював усе головні ролі. Шлях його фільмою є прелевела музична комедія „Веселий Волокита“, якої акція розігрується на перегонах, у цирку та елегантих сценах. „Веселий Волокита“ тішиться успіхом, бо висвітлюють його у всіх театрах Європи. У Львові побачимо цю фільму в найближчих днях.

— Масова зміна прізвищ. Большевиків оголошує далі прохання соціалістичної длі, у справі зміни своїх прізвищ. Зміниці добиваються головно ті громадяни мають такі прізвища як Бухарін, Троцький, Розенгольц і т. д.

— Чорна біржа у Москві. Большевиків сарікає, що в останньому часі в Москві надто багато спекулянтів у Дожді репродують однієї. Міліція ніх не може лати ради зі спекулянтами і заважає ротьби населення. Причиною успіху є великий голод населення на який не може купити його в державних магазинах навіть за найвищу ціну. У Москві ГПУ арештувало коло 3.000 осіб за тайної торгівлі предметами першої потреби. Арештованих знайшли значні запаси. Слідство виявило, що в Москві існує чорна біржа в помешканні одного з

— „Національне обличчя Полісся“. У речах „Полісських Вечорів“ виклада на що тому висловити доц. д-р В. Кубійович у суботу 9 квітня ц. р. год. 18, в Музею НТШ. Вступ за добровільними датками, для членів Т-ва, Прихильників Музею НТШ вільний.

— Т-во „Молода Громада“ в Тернополі влаштує оригінальний „Вечір українських народних дум та історичних пісень“ в неділю 10 квітня ц. р. В програмі рецитації, хоріві продукції, а як солісти виступають бандурист п. Юрій Сингалевич і тенор п. Юрій Шухевич. Сала „Міш. Брацтва“ год. 8, вечір. Увесь дохід на гімназію „Р. Ш.“.

— Увага! З'являється Збори кооперативи „Супільний Промисл“ у Львові відбудуться в суботу 9 квітня ц. р. год. 16 (4. попол.) у власному будинку при вул. Жовківській 188. Перед відкриттям зборів члени і запрошені гості матимуть змогу оглянути фабрику під час праці.

— Виставу Перебийніса в Національному Музею, вул. Мохначького 42, в неділю 10 квітня в год. 12-й пояснить під оглядом звязку форм і тематики д-р Е. Ю. Пеленський.

— Таборівники і таборівники! Чарівне таборове життя пригадає собі на „Таборовому Дні“ в понеділок, 11 квітня ц. р. год. 16.30 у Народному Домі.

— Реколекції для панів відбудуться цього року в церкві св. Духа при вул. Коперника в дніх від 11.—14. квітня ц. р. в год. 6. вечором. Реколекційна сповідь у п'ятницю 15. квітня від год. 5. попол. В суботу в год. 7.30 рано спільне та Причастя. Реколекції влаштує, як щорічно, Товариство оо. Катихитів у Львові.

— Великопостні реколекції в церкві оо. Василіян відбудуться від 10.—17. квітня ц. р. з таким порядком: у неділю 10. квітня в год. 4-й вечірня, перша наука і благальна пісня; від понеділка до п'ятниці в год. 6-й молебень, наука і благальна пісня; в п'ятницю і суботу від год. 4.30 св. сповідь; в суботу 16. квітня в год. 5.30 Всенощне і наука; в неділю 17. квітня в год. 8-й спільне св. Причастя на Службі Божій.

— „Нову Зорю“ ч. 27 (1127), як довідуємося, скомпіювано за передовицю п. з. „Переходи на латинство“. Ввесь наклади поліція забрала. Адміністрація „Нової Зорі“ просить нас оповістити, щоб читачі не рекламували того числа, бо зробити друге видання на час було неможливо.

— Відзначення українця. Довідуємося, що на дніх вибрали членом Головної Ради Бельгійської Експертної Палати в Брюсселі нашого земляка, п. Миколу Граба. Микола Граб походить з Галичини, комерційній студії покінчив у Бельгії, де одружився та працює в одній з найбільших торговельних бельгійських фірм. Краєвиз життям він все живо цікавиться та часто бере участь у різних католицьких закордонних візитах як член українських делегацій.

— Союз Українок на Волині радіє, що прибуває йому сили, почуває, що зростає його повага і довіра до власної спроможності у праці для народу. Тому Союз із радістю вітає голову Філії Союзу Українок у Здолбунові, д-ра медичини Ірину Присневу, яка в останньому часі вернулася з Познаня, оборонявши десергацію, щоб мати можливість своїм авторитетом ведувати українське жіноцтво та своїм знанням йому в потребі помагати і в нещасті рятувати.

— Не на 6 місяців, лише на 6 тижнів в'язниці — як це подало помилково „Українське Слово“ в Ужгороді і ми за ним — засудив суд в Ужгороді редактора „Народньої Сили“ М. Тулика за статтю „За кращу долю нашого народу“. Автор гостро критикував у цій статті поєднання централістичних партій та дійшов до висновку, що тільки українські націоналісти можуть на Закарпатті допомогти проти чесько-німцівських марксистів.

— Львівська хроніка. В помешканні Ст. Павла при вул. Огородницькій ч. 18 дійшло до невідомої причини до вибуху хемікалій, що їх уживав він до виробу корків до пістолів. Вибух знищив улаштування помешкання та важко поранив Ст. Павла, якого відвезли до шпиталю. — З фабрики вудження Н. Швеєра при вул. Під Дубом забрали злодії 90 кг. гусячого смальцю і шкіряні паси вартості 300 зол. — Невідомий напасник вибив минулого четверга ввечері шибу в ошочарні Л. Дельфіна при вул. Бєлянській ч. 24.

— До Берези Картуської поїмав „король“ варшавської чорної біржі Ізраїль Брандис та пачкарі золота і чужих валют з Католицької Абрагам Кучинський та Густав Йонаш. Родина Брандиса згодилася покрити страти державного скарбу, що їх спричинив „король“

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів. Рік